

**Expertgruppen för utvärdering och analys av
Sveriges internationella bistånd**

Expertgruppens möte
Tisdagen den 1 april, kl. 9:00 – 12:00
Karlavägen 102, sammanträdesrum Amiralen,
plan 7

Närvarande:	Lars Heikensten, ordf. Eva Lindström (§ 1-4), v ordf. Eva Lithman, ledamot Jacob Svensson, ledamot Julia Schalk, ledamot Hans Rosling, ledamot Kim Forss, ledamot Torgny Holmgren, ledamot Johanna Stälö, expert Anna Laurell, praktikant Sonja Daltung, kanslichef Mats Hårsmar, utredningssekreterare Emma Öståker, utredningssekreterare Jan Pettersson, utredningssekreterare Markus Burman, utredningssekreterare Tove Bucht, assistent
Frånvarande:	Maria Gustavson, ledamot Anna Nilsson, ledamot

§1

Ordförande Lars Heikensten öppnade sammanträdet.

§2

Dagordningen ändrades såtillvida att §5 lades först. Dagordningen godkändes därefter.

§5

Information:

Anders Olofsgård presenterade sin rapport, *Randomized Controlled Trials: Strengths, Weaknesses and Policy Relevance*. Olofsgård beskrev rapportens syfte, att bidra till den allmänna debatten om kontrollerade experiment samt vilken roll den typen av experiment kan spela. I rapporten ger författaren generella råd om vilka steg man kan ta om man som biståndsaktör vill använda den här metoden. Han beskrev i korthet styrkor och svagheter med metoden och menade att i rätt sammanhang är detta en användbar metod som för närvarande används i liten utsträckning inom svensk utvärdering.

En kortare diskussion följde på Olofsgårds presentation om varför metoden har använts i så liten utsträckning i det svenska biståndet.

§3

Protokoll från förra mötet godkändes.

§4

Administrativa frågor:

a. Åtterrapporering

Sonja Daltung visade den grafiska profilen kansliet låtit ta fram. Den grafiska profilen godkändes.

Sonja Daltung informerade om ett tidigare deltagande i möte med evalNET. Diskussionerna visade att utvärderingsfunktionerna är organiserade på olika sätt i olika länder bl.a. skiljer det i hur stor utsträckning man använder sig av konsulter i verksamheten. Utvärdering av det multilaterala biståndet diskuterades också. Slutsatserna låg i linje med de vid EBA:s seminarium om det multilaterala biståndet. Det framkom även kritik mot MOPAN och deras granskningsmodell.

Mats Hårsmar informerade om ett besök som kansliet gjort på UNU-WIDER i Helsingfors – den del av UN University som arbetar med utvecklingsekonomi. I ett treårigt program "ReCom" har man studerat vad som fungerar inom bistånd. Programmet har haft finansiering från Sverige och Danmark, men avslutades vid årsskiftet 2013/2014. I nyskrivna syntesrapporter sammanfattas ca 240 forskningsrapporter på fem olika teman. Bland huvudfynden i forskningen kan nämnas ett positivt samband mellan bistånd och ekonomiskt tillväxt.

Eva Lindström och Mats Hårsmar informerade från ett samråd med riksrevisionen där de träffat Claes Norgren för ett informationsutbyte.

Sonja Daltung och Eva Lindström informerade om ett möte med Charlotte Perti Gornitzka, Bo Netz, Madeleine Hägg Liljeström och

Annika Sundén från Sida som ägde rum den 30 mars. Mötet var ett informationsmöte om vilket arbete som EBA bedriver och verksamhet inom Sida som berör denna.

Hans Rosling gav en kort reflektion från Karolinska Institutets seminarium den 31 mars om fattigdomsbekämpning där Bill Gates deltog.

b) Upplägg – nya doktorsavhandlingar

Förslaget är att EBA tillgängliggör aktuell forskning, genom att på sin websida länka till biståndsrelaterade och relevanta doktorsavhandlingar. Alternativt kan nyblivna doktorer sammanfatta sina avhandlingar för publicering på EBAs websida samt i vissa fall presentation vid seminarier. I diskussionen som följde berörde expertgruppen riskerna med att detta arbete lätt kan komma att bli alltför kostsamt och resurskrävande. Synpunkten att detta är ett bra sätt att låta EBA bli en bro mellan förvaltning och forskning framfördes också.

Beslut: Låta detta bli ett försök som bör utvärderas efter ett år. Forskarna ska främst vara verksamma i de nordiska länderna och försöket ska ses som en inkörsport för eventuella skribenter för EBA.

§6

Projekt

a) Rapporter för beslut:

- i. Anders Olofsgårds rapport *Randomized Controlled Trails: Strengths, Weaknesses and Policy Relevance* diskuterades.

Expertgruppen gav sin syn på rapportens innehåll och bedömde den som välskriven och att den för fram ett nyanserat resonemang om hur den aktuella metoden kan användas vid utvärderingar.

En kort diskussion följde om mottagarna av rapporten och hur man på bästa skulle kunna tillse att rapporten kommer till användning .

Beslut: Rapporten godkändes och Olofsgård skulle tillfrågas om han vill skriva en debattartikel. Kansliet skulle fundera över vad som skulle kunna göras för att sprida användningen av rapporten.

b) Projektförslag för beslut

Sonja Daltung redogjorde för hur kansliet tagit till sig expertgruppens tidigare synpunkter angående de kriterier samt underlags-PM som används vid bedömning av projektförslag.

i. Demokratibistånd-stöd till politiska partier

Ett utkast på förslag till denna studie har tidigare varit uppe för diskussion på expertgruppsmötet den 11 februari. Expertgruppen ansåg att studien rör komplexa men viktiga frågor och att en komparativ ansats är önskvärd. Studien sammanfaller väl i tid med UD:s arbete på området.

Beslut: Förslaget accepteras och Eva Lindström utsågs till referensgruppsordförande.

ii. Results based financing

Förslaget till studien har arbetats fram i samråd med den tänkte författaren. Expertgruppen ansåg att ämnet är av vikt och intresse och att det finns goda skäl att kritiskt titta på finansieringsmekanismer men det är viktigt med en nyanserad ansats. Studien kan också ses som tidsmässigt relevant då Sida är i planeringsstadiet för att uppföra pilotstudier inom området. Det framfördes också att det var önskvärt att studien fokuserade på metoden och att slutsatser och rekommendationer kan generaliseras till andra biståndsområden än hälsa. Expertgruppen varnade för att priset på studien i nuläget är väl högt och det kan diskuteras i vilken utsträckning EBA ska betala OH-kostnader.

Beslut: Förslaget accepterades med reservationen att priset på studien måste sänkas. Kim Forss utsågs till referensgruppsordförande och det beslutades även att personer med kompetens från varierande policyområden ska ingå i referensgruppen.

iii. Biståndets anatomi

Sonja Daltung inledde med att tydliggöra att detta är en studie som skulle kunna göras av kansliet. Expertgruppen var positiv till förslaget men ansåg att studiens inriktning, metod och avgränsningar behöver preciseras ytterligare.

Beslut: Förslaget accepterades. Kansliet fick i uppdrag att arbeta vidare med förslaget i enlighet med de synpunkter som framkommit.

c) Seminarier

- Kansliet redogjorde för det planerade upplägget av seminariet som kommer att hållas i samband med lanseringen av rapporten *Randomized Controlled Trails: Strengths, Weaknesses and Policy Relevance*.

Expertgruppen förde sedan en diskussion både kring seminariets utformning samt kring på vilket sätt det vore lämpligt att ytterligare låta relevanta aktörer få del av rapportens rekommendationer. En eventuell debattartikel i samband med lanseringen av rapporten diskuterades.

Beslut: Anders Olofsgård tillfrågas om han kan tänka sig skriva en debattartikel.

- Kansliet presenterade ett förslag att efter sommaren hålla ett seminarium på temat hur väl det svenska biståndet svarar mot Sveriges mål att bekämpa fattigdom.

Expertgruppen var positiv till ett seminarium på temat med syftet att sammanfatta, analysera samt höja kunskapsnivån på området.

Beslut: Kansliet arbetar vidare med frågan.

d) Projektförslag för diskussion

i. *Biståndet och företagen*

Expertgruppen diskuterade en PM från kansliet om företag som medel i biståndet, ibland kallat Business for Development. Expertgruppen kommenterade att det är en relativt liten del av biståndet, men att det finns en lång tradition inom biståndet att samverka med företag.

Beslut: Kansliet arbetar på lämplig författare.

ii. *Förslagslista och tänkbara skribenter*

Punkten berördes mycket kort och ordförande poängterade att förslag på studier och lämpliga författare kan meddelas direkt till kansliet.

e) Utvärdering/uppföljning av avslutade projekt

Kansliet redovisade den mall som tagits fram för att kunna utvärdera EBA:s projekt, framförallt studier. Ledamöterna välkomnades att lämna synpunkter på mallen.

§7

Övriga frågor

a) Rundabordssamtal

Ett första försök med ett rundabordssamtal kommer att genomföras i vecka 15. Ett antal forskare är inbjudna för att diskutera förslag till studier.

§8

Mötet avslutades